

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
BANČNI NADZOR

Metodologija SREP v okviru EMN v manj pomembnih institucijah izdaja 2019

Posodobitev v letu 2019

Razvoj in izvajanje metodologije v EMN

- Vsi pristojni nacionalni organi (PNO) od leta 2018 uvajajo metodologijo SREP za manj pomembne institucije (MPI) in jo bodo za vse MPI postopno začeli izvajati najpozneje do leta 2020.
- Od leta 2019 dalje:
 - ✓ vzporedno izvajanje metodologije za ocenjevanje likvidnosti bo končano, saj se bo dosledneje izvajala metodologija SREP za MPI v EMN;
 - ✓ od PNO se pričakuje, da bodo kapitalske napotke iz drugega stebra (P2G) izvajali v skladu s spremenjenimi smernicami EBA za SREP.
- Na splošno se bodo nadzorniki v prihodnjih letih pri pripravi ocen SREP postopno bolj **osredotočali tudi na IT-tveganje**, v skladu z veljavnimi mednarodnimi nadzorniškimi standardi in prednostnimi nalogami nadzora v EMN.
- ECB in PNO bodo še naprej razvijali in vzdrževali **celovit program usposabljanja** za nadzornike v EMN.

Zunanje komuniciranje

- Leta 2018 je ECB organizirala **srečanja z evropskimi bančnimi združenji**, da bi jim predstavila splošni metodološki okvir za SREP v MPI, posredovala nadzorniška pričakovanja in pridobila povratne informacije iz panoge. V prihodnje bo ECB s panogo še naprej redno izmenjevala stališča o metodologiji SREP za MPI.
- Bančni nadzor v ECB je na svojem spletnem mestu objavil priročnik o metodologiji SREP za MPI, v svojem glasilu pa članek o tej temi.

Kazalo

- 1 SREP v manj pomembnih institucijah – uvod
- 2 SREP v manj pomembnih institucijah – metodologija
- 3 SREP v manj pomembnih institucijah – transparentnost in komunikacija

1. SREP v manj pomembnih institucijah – uvod

Ozadje procesa SREP v okviru enotnega mehanizma nadzora (EMN) v manj pomembnih institucijah (MPI)

Ozadje

- Pristojni nacionalni organi (PNO) so kot neposredni nadzorniki pristojni za odločitve o kapitalskih, likvidnostnih in kvalitativnih ukrepih MPI.
- Od leta 2015 ECB in PNO skupaj razvijajo metodologijo SREP za MPI na podlagi smernic EBA o SREP, pri čemer izhajajo iz metodologije za pomembne institucije in obstoječih nacionalnih metodologij SREP.
- PNO so poenoteno metodologijo začeli postopno uvajati leta 2018 in jo bodo za vse MPI uvedli najpozneje do leta 2020.

- SREP v MPI je **trajen proces**, zato se bo metodologija v prihodnje še naprej razvijala.

Temeljna načela metodologije SREP za manj pomembne institucije v okviru EMN

Načela

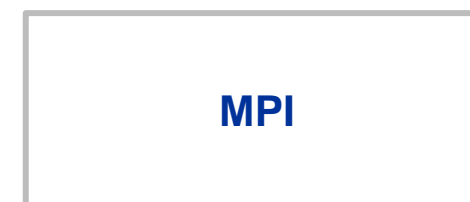
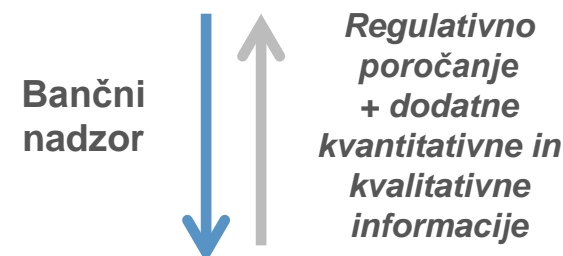
- Prispevati k temu, da pristojni nacionalni organi bolj enotno izvajajo SREP, zagotoviti minimalno raven poenotenja in uporabo enakih načel v ocenjevanju pomembnih in manj pomembnih institucij.
- Metodologija SREP v manj pomembnih institucijah se razvija v okviru metodologije EMN za pomembne institucije.
- Sorazmernost in prožnost, s katerima se upoštevajo posebnosti manj pomembnih institucij.
- Upoštevajo se nacionalne posebnosti (npr. računovodski standardi, zakonodaja).
- Temelji na obstoječih stebrih dobrega ocenjevanja tveganj:
 - ✓ kombinacija kvantitativnih in kvalitativnih elementov
 - ✓ holistična ocena uspešnosti poslovanja institucij ob upoštevanju njihovih posebnosti
 - ✓ pogled v prihodnost

1. SREP v manj pomembnih institucijah – uvod

Pristojnosti PNO in ECB

- Pogosto poročanje kvantitativnih in kvalitativnih informacij
- Izmenjava nadzorniških stališč
- Skupno oblikovanje priporočil, smernic in splošnih navodil
- Skupen razvoj metodologij in usmeritev politik

Neposredna pristojnost ECB (npr. dovoljenja)

Po potrebi lahko ECB:

- izvede inšpekcijski pregled na kraju samem
- prevzame **neposredni nadzor** nad posamezno MPI

1. SREP v manj pomembnih institucijah – uvod

Metodologija SREP temelji na pravu Unije, smernicah EBA in najboljših nadzorniških praksah

SREP v CRD IV – člen 97

... pristojni organi pregledajo ureditve, strategije, procese in mehanizme, ki jih izvajajo institucije, ter ovrednotijo:

- (a) tveganja, katerim so ali bi lahko bile izpostavljene institucije,
- (b) tveganja, ki jih institucija predstavlja za finančni sistem, ter
- (c) tveganja, ki so jih razkrila stresna testiranja, ob upoštevanju narave, obsega in zapletenosti dejavnosti institucij.

Področje uporabe – CRD IV in uredba o EMN (F)

Člen 110 CRD IV – PNO kot pristojni organi morajo izvajati proces SREP in določiti nadzorniške ukrepe za MPI v skladu z minimalno ravno uporabe. Pri tem morajo metodologijo uporabljati brez poseganja v nacionalno zakonodajo in predpise.

Člen 39 okvirne uredbe o EMN določi kriterije in pravila za razvrščanje kreditnih institucij med pomembne ali manj pomembne. Ta razvrstitev določa, ali kreditno institucijo nadzira neposredno ECB ali PNO.

Smernice EBA

Smernice o skupnih postopkih in metodologijah za SREP (EBA/GL/2018/03), itd.

Načela Baselskega odbora za bančni nadzor in Odbora za finančno stabilnost

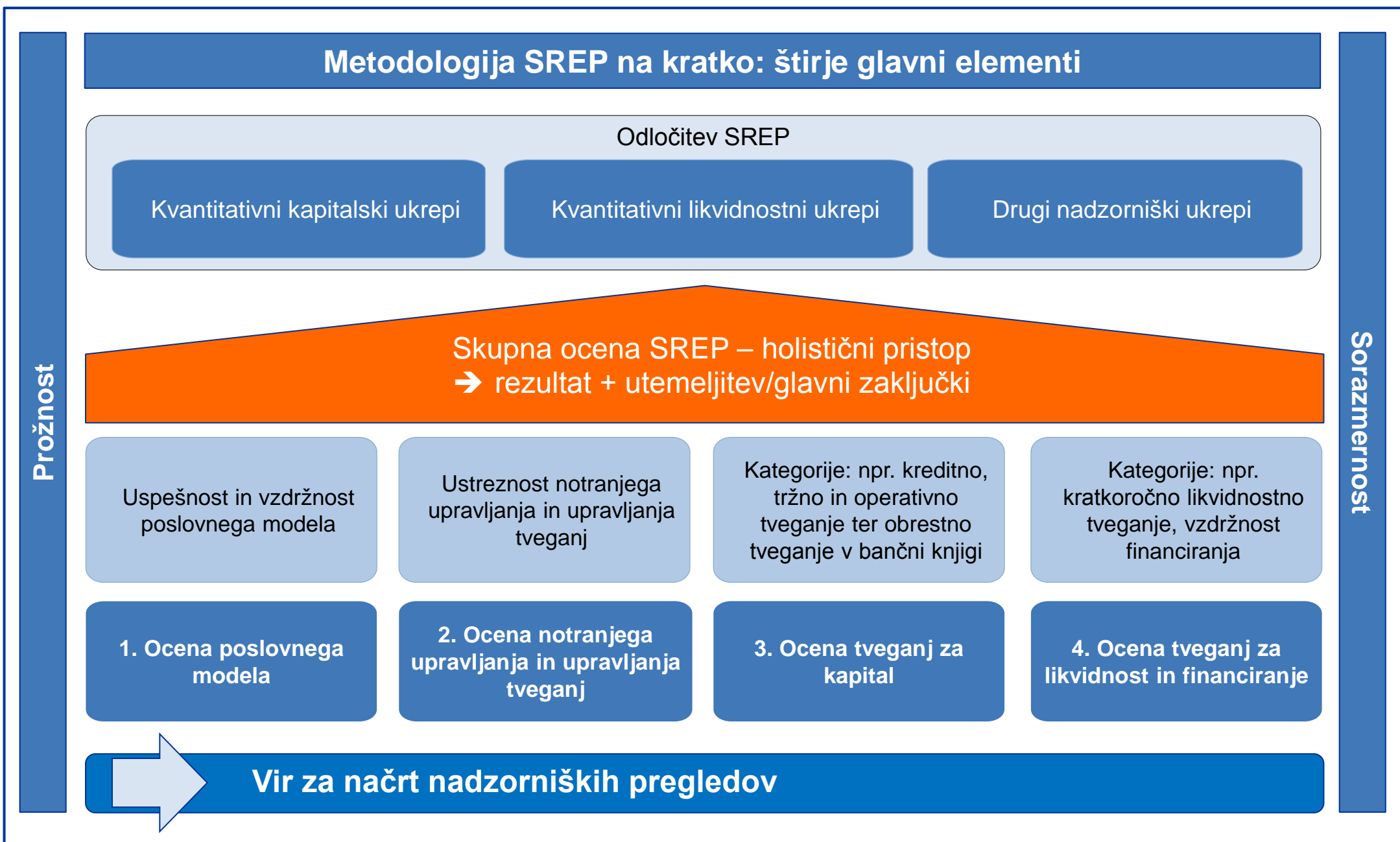

Kazalo

- 1 SREP v manj pomembnih institucijah – uvod
- 2 SREP v manj pomembnih institucijah – metodologija
- 3 SREP v manj pomembnih institucijah – transparentnost in komunikacija

2. SREP v manj pomembnih institucijah – metodologija

Strukturni elementi in gradniki metodologije SREP so ohranjeni

Sorazmernost

- Model minimalnega nadzorniškega udejstvovanja temelji na metodologiji prednostnega razvrščanja EMN, ki MPI razvršča med **prednostne** ali **neprednostne** institucije glede na stanje njihovih tveganj in potencialni vpliv na domači finančni sistem.
- Na podlagi te razvrstitve PNO določijo **intenzivnost** ocenjevanja SREP (pogostost, obseg, podrobnost), **nadzorniška pričakovanja**, **informacijske potrebe**, itd.

Primeri

Intenzivnost ocenjevanja

- Letna frekvenca za **celotno** oceno SREP za prednostne MPI, a manjša minimalna frekvenca za neprednostne MPI. Za vse MPI: letna **posodobitev** procesa SREP
- Za vsako MPI se (pod)kategorije tveganj ocenijo samo, če veljajo za **pomembne**

Nadzorniška pričakovanja

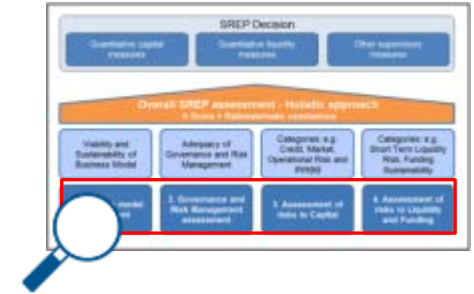
- Npr. odvisno od narave, velikosti in zapletenosti institucije in njenega poslovanja so metodologije in procesi za upravljanje tveganj lahko **manj** kompleksni (še zlasti za neprednostne MPI)

Informacijske potrebe

- Metodologija je prilagojena zahtevam za poročanje informacij, ki veljajo za MPI, npr. FINREP (čigar obseg je v primerjavi s pomembnimi institucijami **bistveno manjši**), a tudi vsi drugi nadzorniški podatki, ki so na razpolago PNO

2. SREP v manj pomembnih institucijah – metodologija

Vsi štirje elementi SREP temeljijo na skupni logiki, kar zagotavlja zanesljivo oceno tveganj

Tri faze rednega ocenjevanja tveganj pri vsakem od štirih elementov

1. faza Zbiranje podatkov

Glavni viri:

- regulativno poročanje
- drugi dokumenti

2. faza Avtomatski izhodiščni rezultat

- Točkovanje ravni tveganja
- Formalno preverjanje skladnosti obvladovanja tveganj

3. faza Nadzorniška presoja

Prilagoditve na podlagi dodatnih dejavnikov ob upoštevanju posebnosti in kompleksnosti banke

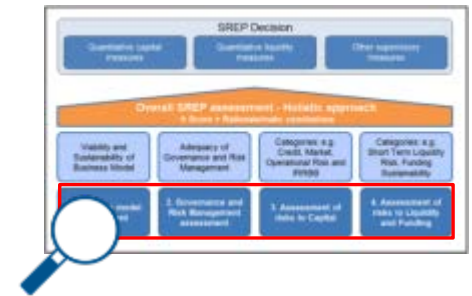
Raven tveganj (RT) in obvladovanje tveganj (OT)

	1. Poslovni model	2. Notranje upr. in upr. tveganj	3. Ocena kapitalskih tveganj	4. Ocena likvidnostnih tveganj
RT	✓	n. r.	✓	✓
OT	n. r.	✓	✓	✓

Skupni rezultat (RT + OT)

n. r.: ni relevantno

Omejena presoja

- Poštena prožnost s štiristopenjsko lestvico, na kateri se izhodiščni rezultat iz 2. faze lahko z nadzorniško presojo izboljša za eno stopnjo ali poslabša za dve stopnji
- Zagotavlja ravnotežje med:
 - ✓ skupnim postopkom, ki zagotavlja enotno obravnavo vseh MPI in določa izhodiščni rezultat
 - ✓ nadzorniško presojo, ki je nujna, da se upoštevajo posebnosti in kompleksnost posamezne institucije
- Prilagoditve gredo v obe smeri in morajo biti v celoti dokumentirane
- Odstopanje od omejene presoje je dovoljeno samo v upravičenih primerih in mora biti prej izjema kot pravilo (npr. zaradi kakovosti podatkov)

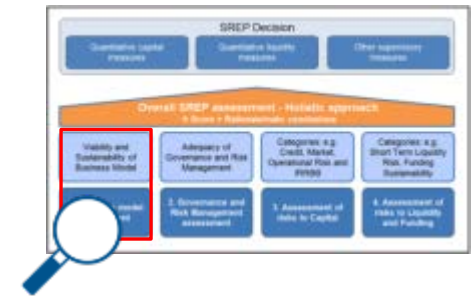
Lestvica omejene presoje

		Rezultat 3. faze			
		1	2	3	4
Rezultat 2. faze	1	Green	Green	Green	Red
	2	Green	Green	Green	Green
	3	Red	Green	Green	Green
	4	Red	Red	Green	Green

Green Rezultat 3. faze je možen

Red Rezultat 3. faze ni možen

1. element: Ocena poslovnega modela

Ocena poslovnega modela obsega naslednje elemente:

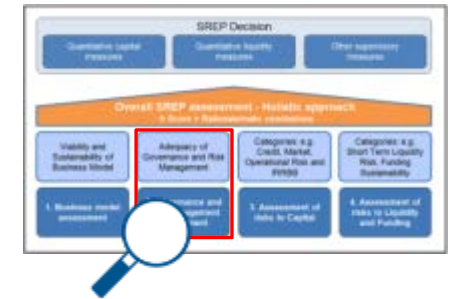
Primeri ocenjenih poslovnih modelov

- Tradicionalna banka
- Grosistična banka
- Banka za specializirano financiranje
- Centralna hranilnica/zadružna banka
- Investicijska banka
- Infrastruktura finančnih trgov

Primeri glavnih vprašanj v ocenjevanju

- Je institucija v naslednjih 12 mesecih z nadzorniške perspektive sposobna ustvarjati sprejemljiv donos?
- Ali institucija s svojo strategijo lahko obvladuje ugotovljena tveganja za uspešnost poslovanja?
- Kako namerava institucija na srednji/dolgi rok ustvarjati dobiček?
- So predpostavke, ki jih je institucija sprejela v svoji strategiji in napovedih, konsistentne in verjetne?

2. element: Notranje upravljanje in upravljanje tveganj

Področja, ki se ocenjujejo:

- okvir notranjega upravljanja (vključno z glavnimi kontrolnimi funkcijami, kot so upravljanje tveganj, notranja revizija in skladnost poslovanja)
- okvir upravljanja tveganj in kultura tveganj
- infrastruktura za spremljanje tveganj, notranji podatki in poročanje
- politike in prakse nagrajevanja

Ocena obvladovanja tveganj

- Preveriti skladnost z nacionalnimi določbami, prenesenimi iz CRD
- Posebne analize, npr.:
 - ✓ organizacijske strukture
 - ✓ notranje revizije
 - ✓ skladnosti poslovanja
 - ✓ sistema nagrajevanja
 - ✓ nagnjenosti k prevzemanju tveganj
 - ✓ infrastrukture za spremljanje tveganj
 - ✓ poročanja

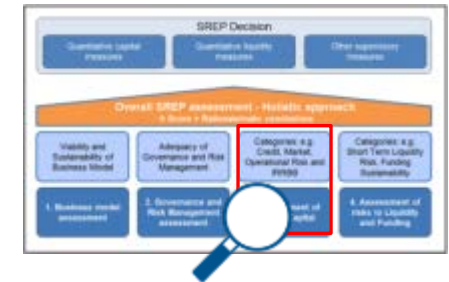
Nadzorniška presoja

- Celovita analiza
- Prilagoditev rezultata iz 2. faze posebnostim banke

Dva primera glavnih ocenjevalnih vprašanj

- Ali ima institucija funkcijo skladnosti poslovanja, ki je hierarhično in funkcionalno ločena ter operativno neodvisna od vsakršnih dolžnosti v okviru poslovnih dejavnosti?
- Ali ima institucija mehanizme, ki zagotavljajo, da lahko višje vodstvo pravočasno ukrepa ter s tem učinkovito upravlja in po potrebi zmanjša izpostavljenost velikim neugodnim tveganjem, zlasti če ta skoraj dosega ali celo presegajo odobreno izjavo o nagnjenosti k prevzemanju tveganj ali limite tveganj?

3. element: Tveganja za kapital

Trije različni vidiki («trije bloki«)

1. blok: nadzorniški vidik

- Vsaka kategorija tveganj, povezana s kapitalom, se oceni in točkuje ločeno v treh fazah.
- Odvisno od njihove pomembnosti so štiri relevantne kategorije tveganj, povezane s kapitalom, naslednje:
 - ✓ kreditno tveganje
 - ✓ tržno tveganje
 - ✓ obrestno tveganje v bančni knjigi (IRRBB)
 - ✓ operativno tveganje

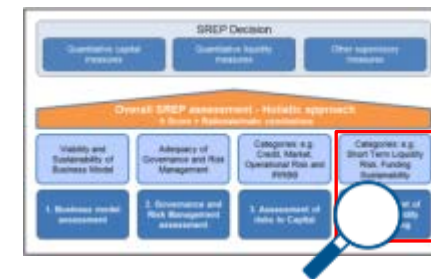
2. blok: vidik banke

- PNO zbirajo informacije ICAAP v skladu s smernicami EBA in nacionalno zakonodajo.
- Elementi v pregledu zanesljivosti ICAAP:
 - ✓ upravljanje ICAAP
 - ✓ načrtovanje kapitala
 - ✓ zasnova scenarijev in stresno testiranje
 - ✓ notranje kontrole, neodvisni pregledi in dokumentacija ICAAP
 - ✓ podatki in infrastruktura
 - ✓ zajemanje, upravljanje in agregiranje tveganj
- Če so podatki iz ICAAP zanesljivi, jih je treba uporabiti kot izhodišče za kvantifikacijo kapitala v procesu SREP v 2. bloku
- Prožnost PNO, da uporabijo nacionalni pristop za oceno kvantifikacije kapitala v instituciji.

3. blok: v prihodnost usmerjeni vidik

- Prožnost se zagotavlja z dovoljenjem PNO, da izvajajo stresne teste »od zgoraj navzdol«, »od spodaj navzgor« ali pa kot kombinacijo obeh.
- Minimalne zahteve v zagotavljanju kakovosti morajo pokazati, zakaj je bil uporabljen izbrani pristop.
- Prožnost PNO, da scenarij prevedejo v šoke.

4. element: Tveganja za likvidnost

Trije različni vidiki (»trije bloki«)

1. blok: nadzorniški vidik

- Vsaka kategorija tveganj, povezana z likvidnostjo, se oceni in točkuje ločeno v treh fazah.
- Z likvidnostjo povezani kategoriji tveganja sta:
 - ✓ kratkoročna likvidnost
 - ✓ vzdržnost financiranja

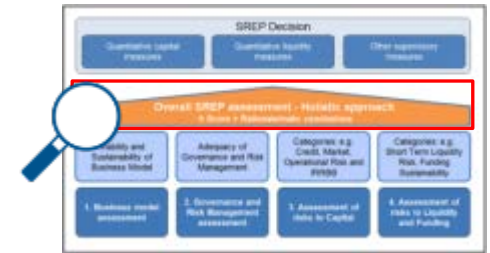
2. blok: vidik banke

- PNO zbirajo informacije ILAAP v skladu s smernicami EBA in nacionalno zakonodajo.
- Elementi v pregledu zanesljivosti ILAAP:
 - ✓ upravljanje ILAAP
 - ✓ strategija financiranja in načrtovanje likvidnosti
 - ✓ zasnova scenarijev, stresno testiranje in načrt financiranja v izrednih razmerah
 - ✓ notranje kontrole, neodvisni pregledi in dokumentacija ILAAP
 - ✓ podatki in infrastruktura
 - ✓ zajemanje, upravljanje in agregiranje tveganj
- Prožnost PNO, da uporabijo nacionalni pristop za oceno likvidnostnih potreb institucije.

3. blok: v prihodnost usmerjeni vidik

- V oceni se uporablja metodologija stresnega testiranja »od zgoraj navzdol«, ki temelji na bonitetnem poročanju (COREP).
- Primeri rezultatov:
 - ✓ količnik likvidnostnega kritja (LCR) je višji od regulativnega minimuma
 - ✓ določeno minimalno obdobje preživetja izrednih likvidnostnih razmer
 - ✓ minimalni znesek likvidnih sredstev

Skupna ocena SREP

- Podaja sintetični pregled profila tveganosti institucije:
 - ✓ temelji na oceni vseh štirih elementov
 - ✓ na začetku se vsi štirje elementi SREP obravnavajo kot enako pomembni
- Upošteva se:
 - ✓ načrtovanje kapitala/likvidnosti institucije, ki naj zagotavlja zanesljivo napredovanje do polnega izvajanja CRD IV/CRR
 - ✓ primerjava s sorodnimi institucijami
 - ✓ makroekonomsko okolje, v katerem institucija deluje

V skladu s smernicami EBA o SREP (tabela 13, str. 184 in 185) skupni rezultat SREP izraža nadzornikovo skupno oceno sposobnosti delovanja institucije: višje število točk kaže na povečano tveganje za sposobnost delovanja institucije zaradi ene ali več značilnosti njenega profila tveganosti, kot so poslovni model, notranje upravljanje ter posamična tveganja za njeno solventnost in likvidnost.

Profil tveganosti institucije je nujno **večplasten**, mnogi dejavniki tveganja pa so **med seboj povezani**.

Odločitve SREP sprejemajo PNO kot neposredno pristojni za nadzor MPI

Odločitve SREP, specifične za posamezno institucijo, ki jih sprejmejo PNO, lahko vključujejo:

kapitalske zahteve

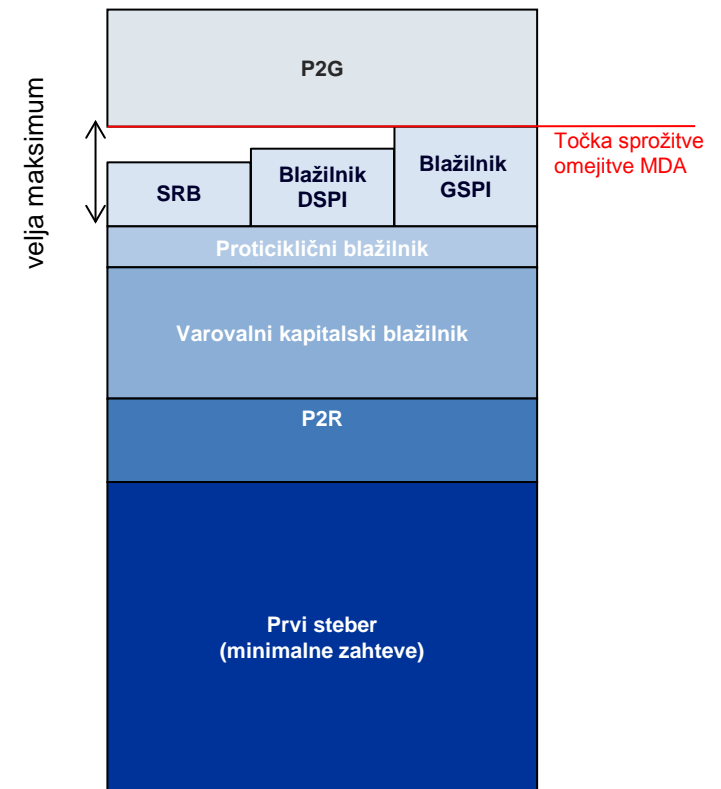
- skupne kapitalske zahteve SREP (TSCR), sestavljene iz minimalnih kapitalskih zahtev (8%) in dodatnih kapitalskih zahtev (P2R)
- zahteve po skupnem blažilniku (CBR)

kvantitativne likvidnostne zahteve

- količnik likvidnostnega kritja (LCR) višji od regulativnega minimuma
- daljše obdobje preživetja izrednih likvidnostnih razmer
- drugi ukrepi

druge kvalitativne nadzorniške ukrepe

- dodatni nadzorniški ukrepi (npr. omejitev poslovanja, zahteva za zmanjšanje tveganj, uvedba dodatnega ali pogostejšega poročanja)
- Od PNO se pričakuje, da P2G izvajajo v skladu s spremenjenimi smernicami EBA o SREP.

Naslednji koraki

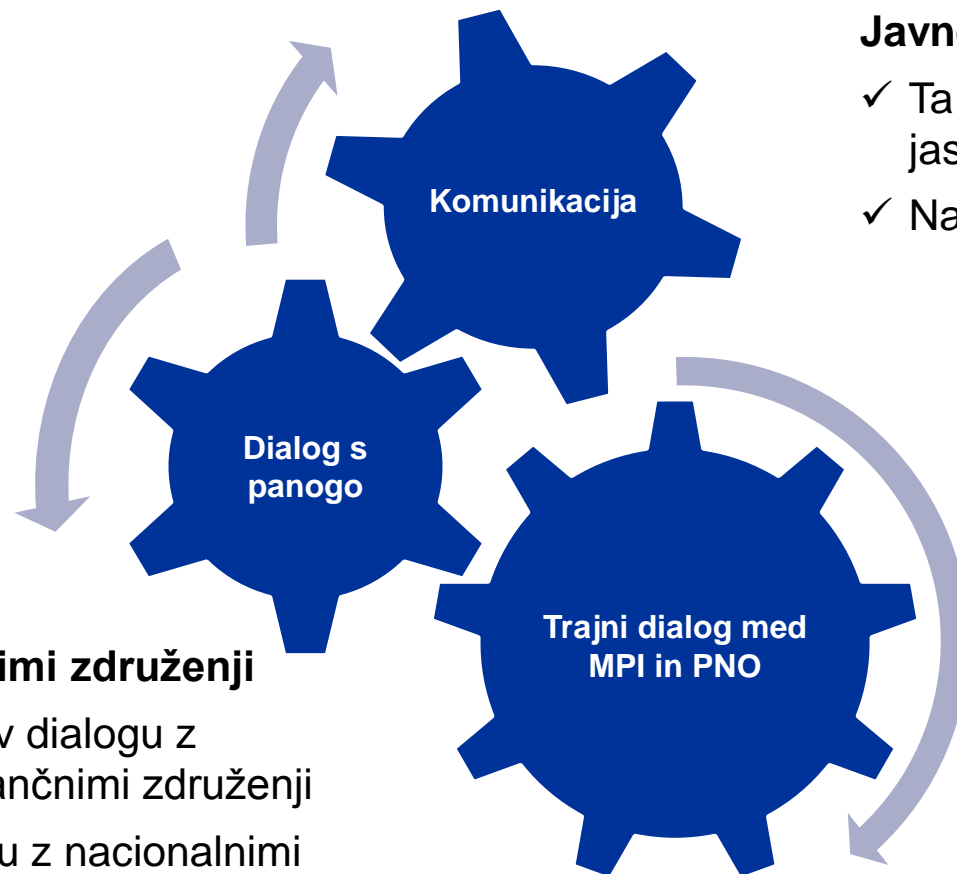
Nadaljnji razvoj metodologije

- Cilj metodologije SREP je doseči ravnovesje med želeno stopnjo stabilnosti in dejstvom, da je zaradi tekočih sprememb v regulativnem in nadzorniškem okviru treba metodologijo dopolniti.
- Pri razvoju metodologije se upoštevajo tudi povratne informacije nadzornikov v EMN in prednostne naloge EMN, ki jih je objavila ECB.
- ECB bo zato skupaj s PNO še naprej razvijala metodologijo za SREP (npr. glede izjave o nagnjenosti k prevzemanju tveganj (RAS), ICAAP/ILAAP in IT-tveganja).

Kazalo

- 1 SREP v manj pomembnih institucijah – uvod
- 2 SREP v manj pomembnih institucijah – metodologija
- 3 SREP v manj pomembnih institucijah – transparentnost in komunikacija

3. SREP v manj pomembnih institucijah – transparentnost in komunikacija

Javne informacije

- ✓ Ta predstavitev, ki tržnim udeležencem jasneje predstavlja SREP v MPI
- ✓ Nacionalna zakonodaja in razkritja

Dialog z bančnimi združenji

- ✓ ECB in PNO v dialogu z evropskimi bančnimi združenji
- ✓ PNO v dialogu z nacionalnimi bančnimi združenji

Nadzorniški dialog med PNO in MPI

- ✓ Srečanja med PNO in posameznimi MPI
- ✓ Odločitve SREP, ki jih sprejmejo PNO (pravica do izjave)

Naš cilj je, da bi banke:

- ✓ jasno razumele metodologijo in ocenjevanje tveganj, da bi lahko izvedle potrebne izboljšave
- ✓ imele gotovost, ki je potrebna za načrtovanje kapitala